

ბათუმის ფურცელი

განთი ღირს თვიურად
განცხადების ფასი:

1 გვერდზე პეტით სტრიქონი	20 მან.
4 " " " " " "	15 მან.

სამგლოვიარო განცხადების ფასი შეთანხმებით.

ხელმოწერა წერილებს რედაქცია არ მოათავსებს და მათ შე-
სახებ არავითარ პოლიტიკურად არ იკისრებს. წერილები უნდა
იყოს დაწერილი ერთ გვერდზე და სუფთათ.
რედაქტორის ნახვა დრ. შეიძლება მარინეს პროსპექტზე
№ 13 დილის 11 საათ. 2 საათამდის. სარედაქციო კოლეგიის
მდივანის ნახვა შეიძლება შაბათს სტამბოლში 10 საათ. საღ. 3ს.

№ 70

ყოველ-დღიური დემოკრატიული ორგანო

№ 70

ელექტრო თეატრი „ნოლლ“

ნ. დ. ბროვალ-სნიტლაძის

სამშაბათიდან 30 ნოემბრიდან დაიწყება

კინო-რომანის ჩვენება

ნილაზი

თეთრი კბილებით

16 ეპიზოდი—32 ნაწ.

წმინდა როლს ასრულებს

ცნობილი ზირლ-უაიტი

სერია. 7-თე ეპიზოდი—9 მომხაშული ისარი—10 მიცვალ. აჩრდილი.

გამარჯვების დღესასწაული სანახაობა

ანონსი: შაბათს, 4 დეკემბერს—6 სერია ნილაზი ათორი კვილებით.

ელექტრო-თეატრი „ტრიუმფი“

თეატრი მოწოდების საზამთროთ

ამერიკული სისტემით, მუდრო და თბილი.

სუთშაბათიდან, 1920 წ. 2 დეკემბერს

სალამო სიხილი და დროსტარება.

მონაწილეობას ღებულობს მაკს-ლინდერი,
მაკს-ლინდერი მონასტერი

ასეთი ცხოვრება.

ანონსი: სუთშაბათიდან დეკემბრიდან სურათების ახალი გამოცემა.

საკომისიო მალაჩია

„ამხ. სოიუზი“

(მხაილოვის 7 15 ლორის-მელიქ. ქ. კუთხ.)

ვიდულობს და იღებს საკომისიო

ძვირფას ნივთებს, ბრილიანტებს და სხვა.

გეგმი „პალასკი“

მოვიდა 29 ნოემბერს და გავა სუთშაბათს 2 დეკემბერს დღის 4 საათზე
ვენეციაში და ვივლის ნათესადგურებს ანატოლიისას, ბრინდიზისას
და ტრიესტისას.

მიიღებს მგზავრებს 1, 2, 3 კლასს. და ბარგს

ცნობების მიღება შეიძლება ტრიესტინოს საზ. სომხ. მოსახლეში № 4.

განსაკუთრებულ მმართველობაში.

განსაკუთრებულმა რწმუნებულმა ნება დართო ბერძენ გამოქვეყნო-
თვის მზრუნველ ბერძენ მისიას
გემ „კოსტანტინეთი“ გაიყვანონ
ქ ბათომიდან ამავე გამოქვეყნო-
კუთვნილი 1000-მდე სული რქიანი
საქონელი.

ამავე დროს ბ-მა რწმუნებულმა
კატეგორიული წინადადება მისცა
ბერძენ მისიას, რომ მიიღონ ენერ-
გიული ზომები აუტანელ მდგომარე-
ობაში მყოფ ბერძენის გამოქვე-
ყნოთა საჩქაროდ აქედან გასაყვანად.

— ნოემბრის 30 ბათომში მოე-
ლოდენ საფრანგურის უმაღლეს კო-
მისარს ამიერ-კავკასიაში ბ-ნ შევა-
ლიეს, განსაკუთრებულმა რწმუნე-
ბულმა ბრძანება გასცა ბ-ნ შევა-
ლიეს შეხვედროდენ საპატიო ყარა-
ულით და გააგზავნია მისთვის ავ-
ტომობილი, მაგრამ შევალიე ამ დღეს
არ მოსულა.

— საგანგებო წრმუნებული თა-
ნამდებობის პირთ იღებს შემდგვის
წესით: ყოველდღე დილის 9 ს—10
საათ.—მილიციის უფროსი, განსა-
კუთრებული განყოფილების უფრო-
სი, ციხის უფროსი, განსაკ რაზმის

უფროსი და რკინის გზის მილიციის
უფროსი.

ორ შაბათობით 10—12 საათამდის—
ბათომის ციხე-სიმაგრეთა უფროსს
მოხსენებები ათვის, საინჟერო სამმარ-
თველოს უფროსს, ჯარის ნაწილების
წარმომადგენლებს.

სამშაბათობით— მოხსენება საგზაო
და საფოსტო-სატელეგრაფო საქმეებზე
ორ შაბათობით—სასურსათო, საე-
ქიმო—სასანიტარო და საბეითლო
საქმეებზე.

სუთშაბათობით— მოხსენებანი სა-
მოსწავლო, საბაჟოს და სასაზღო-
ლოს უწყებათა წარმომადგენლების.
პარასკეობით— მოხსენებანი ქალა-
ქისა და საერობო დაწესებულებათა
წარმომადგენლების.

შაბათობით— მოხსენებანი ოლქის
თანამდებობის პირთა, რომლებიც
სასწრაფო შემთხვევებში მიიღებიან
რიგს გარეშე.

— მთავრობის საგანგებო რწმუ-
ნებულმა ნება დართო ფრონტის
კომიტეტის წარმომადგენელს მოაწ-
ყოს ბათომში ლოტო, რომლის
შემოსავალი მოხმარდება ჯარის სა-
ჭიროებას. ლოტო ღია იქნება საღა-
მის 7 საათიდან 11 საათამდის.

— მთავრობის საგანგებო რწმუ-
ნებულის განკარგულებით განთავი-
სუფლებული იქნა ციხიდან ეფენდი
ბუხარ-ოღლი, ხემბერ რეჯი, იოსებ
ლაზ-ოღლი.

— მთავრობის საგანგებო რწმუ-
ნებულმა წინადადება მისცა გზათა
სამმართველოს უფროს შეუდგეს ხი-
დებების შეკეთებას ბათომ—არდაგანის
გზაზე.

ბათუმი, 2 დეკემბერი.

ვაზ. „ბოსფორმა“ ჩვეულებად გაი-
ხადა საქართველოს შესახებ ინსი-
ნუაციების თავის ფურცლებზე მო-
თავსება. დღე არ გავა ისე, რომ
ფრანგთა ამ „დამოუკიდებელმა ბეჭ-
ვდითი ორგანომ საქართველოს
შესახებ, რაიმე უცნაურობა არ
შეთხზას. ქველ ფაშას მთავრო-
ბას თურმე მოათხოვნილება წარუდ-
გენია საქართველოსთვის რომ მთელ
საქართველოს რკინის გზაზე ოს-
მალთა კონტროლი დაწესდეს.

და ეს ცნობა გახეთისთვის, მიუ-
წოდებია ბათომელ „საგანგებო კო-
რე პოდენტს“.

ასე გასინჯეთ ეს „საგანგებო ცნ-
საციონისტი, და ლიტერატურული
სპეკულიანტი იურმე ჩვენს წაღში
ყოფილა შეზღუდული!..

ეს ასე ხდება და ჩვენ გვმართებს
ამის წინააღმდეგ მიზან შენასკვი
ზომები მივიღოთ, ჩვენ დიპლომა-
ტიურ წარმომადგენლობას და თუ
ასეთი სტამბულში არ არის საკონ-
სულოს კი უნდა ქონდეს იმდენი
უნარი და მართვათი, რომ ასეთ
ინსინუაციას ებრძოდოს.

უცხოეთში ჩვენი მისიებს თუ საკონ-
სულოებს უნდა ქონდეთ მოწყობი-
ლი საინფორმაციო განყოფილება
და იქაურ პრესას აწვდიდენ სის. ე-
შატიურად სწორ ინფორმაციის საქარ-
თვე ღოს შესახებ.

თუ დღემდის ამის ინიციატივა
მისიებმა და საკონსულოებმა ვერ
გამოიჩინა, ეს უნდა ქნას დაუყო-
ნებლივ საგარეო საქმეთა სამინისტრომ
უნდა ითქვას მართალი, რომ ეს ამდენ
ხანა(, უნდა გაკეთებულიყო და
ასეთი შეცდომები ქართველ დაუ-
დევართა გარდა არავის მიეტოვება.

და ახლა მანც ვიფიხილოთ და
ჩვენ რესპუბლიკის შესახებ ნუ გაფავ-
რცლებივით ყოველ მოსყიდულს
ზღაპრებს და ლეგენდებს, მეტისიცოც-
ხლე და სისტემა ინფორმაციის
დარგში.

მთავრობა საზოგადოება და პრესა
ან ვარემივებს სათანადო ყურადღე-
ბით უნდა შეხედეს.

საქართველოს საკუთარი ინფორმაცია უნდა ქონდეს ყველგან. მოსყიდული სპეკულიანტი, ჯერ-ნალისტებით უთუოდ სცილობენ საშიში ხმები გავრცელდეს ევროპაში ჩვენს შესახებ, ეს საქართველოს მტრებისთვის არის საინტერესო, მაგრამ ჩვენ მას ამით საშვალემა უნდა მოუხსნათ.

აზარბაიჯანი და ჩვენ.

საბჭოთა აზერბაიჯანთან დამოკიდებულება ნორმალური ხდება. ბაქოა და ნავთობ უკვე მოვიდა საქართველოში.

როგორც არ უნდა იყოს ჩვენს გარშემო პოლიტიკური სიტუაცია და ვინ რასაც არ უნდა ფიქრობდეს ამიერკავკასიის ერებმა ერთი რამ უნდა ჩავთვალოთ აქსიომა — ჩვენ უნდა დავიმკვიდროთ ურთიერთში ერთმანეთისადმი ნდობიდან წარმომდგარი მეზობლობა და სამშვიდობო განწყობილება.

ჩვენ უნდა ვერიდოთ გარეშე ძალთა ამიერ კავკასიის ცხოვრებაში ჩარევას. საკუთარი დამოუკიდებლობა უნდა გაიხადოს ყველა ჭრმა მიზანმიმართულად. ცნობილია, რომ თუ ჩვენ მეზობლებს ოჯახში არ გვადარდებდა აგრესიობა და გვიჩემდა, ამით გარეშე მტერი მოიგებს. საქართველო მთელ ამიერკავკასიის ხალხს ეძახოდა მკიდრო კავშირისკენ, მაგრამ რუსეთის გახრწნაში, თუ საერთაშორისო პირობების ზეგავლენით ეს მრწამსი არ იქნება მიღწეული.

მწიერ განცდათა შემდგომ ამიერკავკასიის ერები უთუოდ შეისვენენ ქართველ დემოკრატიის მოწოდებას და ისინი დაადგენენ ამიერკავკასიის ერთი სოლიდარობის გზაზე, ეროვნულ თვითმყოფლობის დაცვით, ამ ეხმად გვიხარის აზერბაიჯანთან მორიგება, დაე წაიშალოს გუშინდელი სიძინჯე და ჩვენს შორის დამყარდეს ნორმალური მეზობლობა.

საქართველო ევროპის გზაა, რომელიც მეტად სჭირია ბაქოს. ბაქოს ნავთ-მრეწველობას ხავსი მოედებოდა უბათუმოდ, ბაქოს ნავთის საჭიხი მილი ახლა მხოლოდ საქართველოთი უერთდება დასავლეთ ევროპას.

აღრუბიჯანის ნივთიერი განვითარება საგრძნობლად არის დამოკიდებული საქართველოზე და ასეთ სახელმწიფოთ უაღრესად სჭირია ერთმანეთს. კეთილ მეზობლურ განწყობილების დაცვა.

საქართველოს ამიერ-კავკასიის არც ერთ ერისადმი აგრესიობა არ ასულდგმულეს.

ეს უნდა იწამონ ჩვენმა მეზობლებმა და ერიდონ ამიერ-კავკასიის მშვიდობიანობის დარღვევას, რომლითაც მხოლოდ გარეშე მტერმა უნდა ისარგებლოს.

საქართველოს დემოკრატია ამიერ-კავკასიის ერებს ისევე მეგობრობისკენ და ერთობისკენ ეძახის.

ი. ჯ. ლი.

პ რ ე ს ა.

„საქართველო“ კიაზიმ-ბეის მისიის შესახებ სწეხს: „ოსმალ-პატრიოტების მორიგ საქმეთ და უპირველეს მიზნად უნ-

უნდა იყოს დასახული ეკონომიური ძალების განვითარება. კულტურული უშუალო და საერთო ნორმალური მოქალაქეობრივი და სახელმწიფოებრივი ცხოვრების განტკიცება. არ გვაქვს საბუთი ვიფიქროთ, რომ ეს მომენტი გათვალისწინებული არ ჰქონდეს ანგორის მთავრობას და რომ იგი არ სცილობდეს საქმის მშვიდობიანად მოგვარებას იქ, სადაც ეს შესაძლებელია. უნდა ვიფიქროთ აგრეთვე, რომ სწორედ ამ მიზნით, ანგორის მთავრობა თავს დააღწევს იმ გადაქარბებულ პრეტენზიების ტირანიას, რომელსაც საქართველოს მიმართ ყოველთვის ჩადიოდენ ოსმალეთის პოლიტიკის ხელმძღვანელები.

მეორეს მხრით, ის ქვეყანა, რომელთანაც ანგორამ თავისი წარმომადგენელი წარმოგზავნა და რომელთანაც მას ნორმალური ურთიერთობის დაქვერ განუზრახავს. ეს ქვეყანა, ერთგული თავისი ძველი ძველი ტრადიციისა, კეთილ მეზობლობის და მშვიდობიანობის პოლიტიკას ადგია თავის დღეში საქართველო არ იქნება იმ მხარეთ, რომელიც პირველად აკრესიულ პოლიტიკას დაადგება. ქიაზიმ ბეი ამ მოკლე ხნის განმავლობაშიაც ვაეცნობოდა საქართველოს ოფიციალური წრებისა. და მთელი ქართველი ხალხის აზრს საქართველოს იმ კუთხეებზე შესახებ, რომელზედაც საზოგადოდ ცხადდება ოსმალეთის პრეტენზია (ს გაიგებდა, რომ ამ საკითხზე მთელი ქვეყანა ერთი აზრისაა, ერთი გადაწყვეტილებას, რომ ესკუთხეები საქართველოს შეუღველი მემკვიდრეობაა ეს არის ბაზა ჩვენი და ოსმალეთის მეგობრობის განმტკიცებისა მომავალში. თუ ქიაზიმ ბეი ჯეროვანად დააფასებს ამ მომენტს საქართველოს სახელმწიფოებრივი გადაწყვეტილებისას და მას შეხედავს ცოტა შორეული და მაღალი პოლიტიკის პერსპექტივით, ჩვენ დარწმუნებული ვართ, რომ იგი თავის მარწმუნებელი ანგორის მთავრობას გაუადვილებს დასახული დიდ ეროვნული მიზნის განხორციელებას; იგი ამითივე აარიდებს საქართველოს ახალ-ახალ ხარჯებს, ახალ ახალ მსხვერპლებს. და ეს ორი მეზობელი ქვეყანა, განთავისუფლებული წარსული საბედისწერო შეცდომისაგან, ერთი მეორეს დაუახლოვდება და შექმნიან იმ სიმტკიცეს, რომელიც ორივეს საფრთხეს, რომელიც იქნება დღეს სთვლემდეს ან იცდიდეს, მაგრამ, რომელიც ხვალ საშიშარ რეალ საფრთხეთ მოგვევლინება და ორივეს არცეობას საბედისწეროდ დაემუქრება.

ქიაზიმ ბეის დიდი მისია აქვს შესასრულებელი და ჩვენ ვისურვებთ, რომ ეს მისია მას კეთილად შეესრულებდეს ორივე ქვეყნის ბუნდერობისა და წარმატებისათვის.

მსიკა უანიშნავი.

აღვალობრივ პრესაში გამოქვეყნდა ბერძნული მისიის (გამოქვეყნებისთვის მზარუნველის) პროტესტები საქართველოს მთავრობის წარმომადგენლის მიმართ.

მისია ედავება საქართველოს მთავრობას, რომ მას ნებას არ აძლევენ გაიყვანოს ბათომიდან 900 სული რქინი საქონელი.

ამ პროტესტით ხსენებულმა მისიამ თავის თავი საშკაროზე გამოიყვანა და ნილაბი ჩამოიხსნა. ჩვენ დიდი ხანია ვიცით, რომ ბერძნული მისია ბედკრულ გამოქვეყნებზე კი არ ზრუნავს, არამედ თავის პირად საქმეებზე. ახლაც ეს გამოაშკარავდა — ხალხზე უფრო საქონელზე ზრუნავს, იმიტომ რომ ახით მოგებას ელიან. არც ერთი ბერძენი არ არის რომ ბერძნულ მისიის მზარუნველობა მოქმედებს წყველა-კრულვით არ ჰგმობდეს. სასურველი იყო, რომ ამ ხალხის ბოროტ-მოქმედება ერთხელ და საბოლოოდ გამომწეურებულიყო ბერძნულ ყველა ეროვნულ საბჭოების შემწეობით.

ეს საბჭოები ყოველთვის გმობდა მისიის მოქმედებას და ამჟამადც მე საქართველოს მთავრობას განსაკუთრებულ რწმუნებულის მოქმედებაში, რომელიც მომავლად ხალხს უფრო მეტ ყურადღებასაც ქცევს, ვიდრე საქონელს, საშროთლიანობას და ჰუმანიურ გრძნობას მეტს ვერას ვხვდავ.

ამისათვის დიდი მიღობის ღირსია საქართველოს მთავრობის განსაკუთრებული რწმუნებულის, ხოლო ჩვენ კი უნდა შევედლოთ, რომ ბოროტმოქმედ მისიას ნილაბი მთლად ჩამოგვლიჯოთ. ამ კითხვას მე დაწვრილებით შევხვები. საქართველოს ელინთა ეროვნულ საბჭოს რწმუნებულის ა. პოპანდოპოლი.

ქრონიკა.

ჯარის და გვარდიის აღლუმი. ამ დღეებში ქ. ბათომში გაიმართება ჯარის და გვარდიის შეერთებული აღლუმი.

ფრონტის დამხმარე კომიტეტის წარმომადგენელი ბათომში არის ბ. ნ. ხონელი.

გუშინ ბათომში ჩამოვიდა ჯარების სარდალი გენ. მდივანი.

საავტომობილო მოძრაობა შრომის სამინისტრომ მიმართა შინაგან საქ. სამინისტროს თხოვნით, რათა ნება დართოს ავტომობილის მოძრაობისა ბათომსა და კვარცხნის სპილენძის ქარხანას შორის მუშებისათვის სურსათ სანოვაგის მისაწოდებლად.

ბათომში ჩამოვიდა ბათომის ფრანგულ სამხედრო მისიის მეთაური პოლკოვნიკი ბერტენი.

ჯანმრთელობის დეპარტამენტმა შეადგინა № 10 ბიულეტენი ჯირკვლებიანი ქარისა და ხოლერის მოძრაობის შესახებ ბათომში, ჯოთსა და თბლისში ნოემბრის 16-23-მდე ბიულეტენის მიხედვით ნოემბრის 16-ს ბათომში ჯირკვლეპიანი ქირით ავად ყოფილა 4 კაცი. ერთი კვირის განმავლობაში ავად გამხდარა კიდევ 1, სულ ნოემბრის 23 ავად ყოფილა 5 კაცი, ფოთში ქირით ამ ხნის განმავლობაში არავინ გამხდარა, თბლისში არ ყოფილა შემთხვევა: ხოლერით ავად გახდომისა.

შრომის სამინისტრომ სოხუმის ქუთაისის და ბათომის მოპრიგებელ კამერათა თავმჯდომარეებს წინადადება მისცა სასწრაფოდ წარმომადგენელ კამერის მოქმედების დაწვრილებითი ანგარიშები

უპანასკნელი წამიქება

ტრაპიზონიდან ჩამოსულეზი გადმოგვცემენ, რომ ქემალისტები თავის ძალებს თავს უყრიან ხომალა და ათინეში.

სტამბოლის წმოებაი.

(საქ. კორესპ.)
— აქ გავრცელბულია ხმა რომ სტამბოლა ქემალ ფაშა უკვე შეესაქართველოსო.

— ანგორის უკანასკნელი პასუხი სტამბოლის მთავრობისადმი მეტად დაგვიანდა, ამ გარემოებას ოსმალურ დიპლომატიის აწერენ, ამბობენ ასეთ გაქიანურებების და ვამოურკვეველ მდგომარეობით ოსმალებს საქმის მოგება სურათო.

უცხოეთი.

(უკანასკნელად მიღებულ ვახეთებიდან).

საბერძნეთი.

ინგლისმა და საფრანგეთმა კატეგორიულად უარი განცხადეს ექს მეფე კოსტანტინეს ტახტზე დაბრუნების შესახებ.

(„ბოსფორი“).

მინივილონის დაშარცხების მიზეზები.

ბოლგარეთის პრესა ვენისა ლოსის დამარცხებას აწერს ვენიზელონის „დრაკონულ“ ზომებს, რომელიც მან მიიღო ექს მეფის კონსტანტინეს მომხრეთა წინააღმდეგ.

— საბერძნეთის უმაღლესი კომისარი სტამბოლში კონანიკოპოლოსი გადადგა.

ინგლისი და რუსეთი.

ლოიდ ჯორჯმა თემთა პალატაში განაცხადა, რომ ინგლისი აღადგენს კომერციულ ურთიერთობას საბჭოთა რუსეთთან თანახმად ინგლისში დადებულ ხელშეკრულებისა. პირობები შემდეგია: რუსეთმა აბსოლიუტურად ხელი უნდა აიღოს დიდ ბრიტანეთის წინააღმდეგ სამხედრო მოქმედებაზე და პროპაგანდაზე. აგრეთვე რუსეთმა უნდა უზრუნველყოს ყველა ინგლისელი სოცდაგარი, რომელიც რუსეთში რაიმეს შეიტანს.

(„ბოსფორი“).

სტამბოლის ინფორმაცია.

ვაზ. „ბოსფორი“ 24 ნოემბრის ნომერში მოთავსებულია საგანგებო კორესპონდენტის დეპეშა ქ. ბათომიდან რომელშიც ნათქვამია. „ქემალის მთავრობამ მოსთხოვა საქართველოს მთავრობას ოსმალთა კონტრალი რესპუბლიკის ყველა რქინის გზებზე.

საქართველოს მთავრობამ ეს მოთხოვნილება უარყო.

ქ. ბათომში საქართველოს მთავრობის მიერ დატუსაღებულია 50 მდე საექვო ქემალისტი და რამდენიმე აქარული ბეგი. ახლობელი დღეები გვიმხადებენ ნაირ ნაირ სიურპრიზებს.

ურანგული პრესა.

ვაზ. „ბოსფორი“ საბერძნეთის ცვლილების შესახებ სწერს: საბერძნეთს ახალ მთავრობის დეკლარაციაში ნათქვამია, რომ საბერძნეთი საგარეო პოლიტიკაში განაგრძობს ვენიზელოსის პოლიტიკასო. ვახეთს ანკვიფრებს ეს დეკლარაცია და ამბობს „etaite pas la pause, assuagement“.

Dechanjer de gouverne ent“ მხოლოდ ამისათვის რა საქირ იყო მთავრობის გამოცვლაო. ვახეთი დაასკვნის, რომ საბერძნეთის პოლიტიკა აბსოლიუტურად

შეიცვლება და ყოველ შემთხვევაში არა მოკავშირეთა სასარგებლოთა.

ჩინოვების მოწოდება.

ბარბოზი რუსულ დელეგაციის მეთაურმა ჩიკოვსკიმ გამოცხადებულა ბოლშევიკების წინააღმდეგ ბრძოლის გაგრძელების შესახებ, ჩიკოვსკი აღნიშნავს, რომ ბოლშევიკებთან ბრძოლა ჯერ არ გათავებულია, არამედ ახლა იწყება.

(„ბოსფორი.“)

სხვა და სხვა სწოლები.

— მოკლე ხანში ჩეხიაში მოელონ ინდიის ცნობილ მწერალს რობინდრანატ ტაგორს.

— ინგლისის ფსიხიატრებმა დაამტკიცეს, რომ ბრმა ბავშვებმა სიზმარი არ იციან და მათ არასდრის არ ესიზმრებათ სასურსათო საგნები.

— ინგლისის არქეოლოგებმა ბერკშირში (ინგლისი) მიწის ქვეშ იპოვეს სხვა და სხვა საომარი იარაღები, სხვა შორის იპოვეს ქვის ისარი, რომელიც მათის ანგარიშით 50,000 წლის წინათ არის გაკეთებული, ისარზე დახატულია მხეცები და ვარდები.

— მეცნიერი ბარტო, ჩინეთის მკვლევარი, თავის ახალ წიგნში სწერს, რომ ჩინელი ქალები უფრო გვიან ბერდებთან ვიდრე ევროპაში.

— 1919 წლის განმავლობაში მთელ მსოფლიოში მოუხმარებიათ 15 1/2 მილიონი ტანი შაქარი.

უკრაინა.

ანტანტა და უკრაინა.

გაზ. ვრემია იუწყება, რომ პეტლიურას წარმომადგენელი ბერლინში ბ.ნი სმალ-სტოცკი ინგლისის ელჩმა საელჩოში გამართულ ზემოხე მოიწვია ოფიციალურად. ამ მოწვევას ბერლინის დიპლომატიურ სფეროებში დიდ მნიშვნელობას აძლევენ.

მობილიზაცია უკრაინაში.

კამენეც პოდოლსკიდან იუწყებიან, რომ პეტლიურამ ბოლშევიკებიდან განთავისუფლებულ ოლქებში მობილიზაცია გამოაცხადა. უკრაინის არმიაში ამ ვამად 80,000 ჯარისკაცი ითვლება. ამერიკის სანიტარული მისიის წარმომადგენელმა პეტლიურას განუცხადა, რომ ამერიკა უზრუნველყოფს მცოდნეობა და პეტლიურას ჯარს ყველა საჭირო საგნებით.

გერმანია.

ძველი გზით ახალ ქურჭში.

ცნობილია გერმანიის კაპიტალიზმა და პოლიტიკურმა მოღვაწემ გუგო სტინესმა, გერმანიის მსხვილი ბურჟუაზიის ერთ-ერთმა ბელადმა სახელმწიფო საეკონომიო საბჭოს სხდომაზე ვრცელი სიტყვა წარმოთქვა, რომელშიაც ის იცავდა წარმოების საზოგადოებრივ ხასიათს. მან განაცხადა, რომ ნახშირის წარმოებაში კერძო მწარმოებლები ან სააქციონერო საზოგადოებანი უკვე ვეღარ შესაძლებელია თავის დანიშნულებას, ჩვენ აღვიარებთ ჩვენ შეცდომას და გვსურს გამოვასწოროთ ეს შეცდომა, რადგან ამას მოითხოვს სახელმწიფოს ინტერესებიო, განაცხადა გუგო სტინესმა.

სტინესი ასე აყალიბებს თავის აზრს საზოგადოებრივი წარმოების შესახებ: უფრო მჭიდრო კავშირის შექმნა მწარმოებლისა და მომხმარებელს შორის. ამ კავშირის ქვეშ სტინესი გულისხმობს ურთიერთობას მომხმარებელთა ფართე მასისათვის მომუშავე წარმოების დარგების და ნედლი მასალის მიმწოდებელ დაწესებულებებს შორის ე. ი. სტინესის აზრით კერძანის მთელი მრეწველობა უნდა გაერთიანდეს ერთ ვიებერთელა ტრესტში. ამ ტრესტს დახმარებას უნდა უწევდეს საბანკო კაპიტალი.

თავის თავად წარმოების ასეთი განსაზოგადოებრივება არაფერს არ ცვლის, რადგან მისი საფუძველი ძველი რჩება—კერძო საკუთრება სამუშაო იარაღებზე.

მეორე მხრით სტინესი საჭიროთა მიზნით ნიქერ მუშების კადრის შექმნა და მათთვის პროფესიული განათლების მიცემა.

სტინესი ამით აღბათ ფიქრობს მუშათა სოლიდარობის დარღვევას. ამასთან ერთად სტინესი აშკარად აღიარებს, რომ დადლილ, უღიაჯო ბურჟუაზიის ადგილზე ახალი ხალხი გამოვანახაო.

„ბურჟუაზია სულიერათ გაიძარცვა“, ამისათვის საჭიროა მისი რიგები მუშათა წრდან გამოსულ ინტელიგენტებთან განვახლოთ.

ბ ა ქ ო .

როგორც პირველ წერილში ვწერდი, იმ ძარცვა გლეჯის შემდეგ რომელსაც მუსაფატლების გაბრწყინი ჯარი ჩადიოდა, ყოველი მოქალაქე თითქმის განპოჩევილად კლასისა სიამოვნებით მოედოდა, გადატრიალებას. ვისაც არ უნდა მოეხდინა ეს და ავი მოულოდნელად 28 აპრილს დილა ადრიან, ჯერ კიდევ მცხოვრებთა უმრავლესობა ტკბილ ძილს მისცემოდა, ბაქოში უკვე საბჭოთა მმართველობა დამყარდა ნ. ნარიშკინის მეთაურობითა *) ძველი მთავრობის წევრები, რომელთაც ვერ მოესწოროთ დამალვა, დაეპატარებიათ. და ერთ და იმავე დროს მოსკოვს თხოვდნენ ცოცხალი ძალით დახმარებას. ეს უკანაქნელი ასე ვთქვათ ხალხის თვალის ასახვევად იყო თორემ საბჭოთა ჯარს უკვე საზღვარი გადმოლახული ქონდა და ბაქოსკენ მოეშურებოდა. იმ დამეს კი ე. ი. 27-ში ნაშუალამევეს ბაქოს სადგურზე შემოსული იყო ბოლშევიკების შესანიშნავი ჯავშნოსანი „წითელი დაღესტანი“ მიუხედავად იმისა, რომ ჯერ კიდევ არც ერთი წითელ არმიელი არ იყო შემოსული, ქალაქში მთელი საზოგადო დაწესებულებები ადგილობრივ ბოლშევიკების ხელში ი.ო. ქალაქში სრული სიმშვიდე და წესიერება იყო დაცული, არავითარ ცარცვა გლეჯას ადგილი არ ქონებო, არა ჩვეულებრივი თუ იყო მხოლოდ ერთი რამ—ყველა მეტრის წინ გაიქიმა კუდები, ყველა

*) ნარიშკინი ამ დროს მოსკოვში იყო.

მათგანი—ყიდულობდა თითქმის ფუთობით და ბევრი კიდევ მეტს. ყოველივე ეს ხდებოდა იმიტომ, რომ ხალხში რწმუნება იყო: სადაც ბოლშევიკებია, იქ ბუღა არ იქნებაო. თუ რა შედეგი მოყვა ამას და საერთო სასურსათო მდგომარეობაზე ქვევით გვექნება უფრო ვრცლით ლაპარაკი, პირველი დღე შეიძლება ითქვას მშვიდობიანათ ჩატარდა, მხოლოდ ერთი რამ იპყრობდა მცხოვრებთა ყურადღება—ეს იყო მასიური დაპატიმრებას ძველი მოხელეების და „ბურჟუების“, მეორე შესაძებ დღეს შემოვიდა ჯარი, დაგლეჯილი დაფლეთილი, საცოდავის გამოძიქველებით, უდისციპლინო და მოუწყობელი. ყოველი მხახველი უნებლიეთ იტყოდა, რომ ისენი შიმშილისა და სიშინელის ქვეყნიდან იყვნენ მოსულნი, მოედვა ეს მშვიერი ხალხი ქალაქს, ყიდულობდნენ ყოველივეს რასაც კი პირველად დაინახდნენ, და ეს ხდებოდა იმიტომ, რომ მაშინ ბაქოში რუსეთთან შედარებით საოცარი იაფობა იყო. იმათ განციფრებას საზღვარი არ ქონდა, როცა ყოველივე საქონლით სავეს მალაზიები დაინახეს. იშვიათად ნახავდით ისეთ წითელ არმიელს, რომელსაც დუქინობით კოჭა ძაფი არ გვიდოს და ისე სხვა ყოველივე, რადგან მათის თქმით საბჭოთა „სოციალიზმის“ სამყაროში ძაფი ღირდა 800-1000 მანეთამდე, ჩიტი კი 2500 მანეთი არშინი და ასე სხვა, ბაქოში კი იმ დროს კოჭა ძაფი ღირდა 22 მანეთი, ჩიტი კი 50 მანეთი. იმათი ფული, ე. ი. საბჭოთა რუსეთისა, პირველი დღიდანვე ახერხაიჯანის ბონების თანაბრად იყო გამოცხადებული. სურსათს ხომ მუსრი გაავლეს.

რომ მკითხველმა სალი წარმოდგენა იქონიოს მე მოვიყვან ერთ შემთხვევას, რომლის მოწამეც პირადათ გახლდით: ბაზარში წითელ არმიელი ეკითხება მედუქნეს: „როგორ ყიდით კვერცხს?“ 90 მანეთი, უპასუხა. „მომეცია ათი ცალი“. გამოართვა და გადასცა ათასი მანეთიანი, მედუქნემ 910 მანეთი ხურდა დაუბრუნა, წითელ-არმიელი შედგა: „განა 10 კვერცხში რა გეკუთნით?“

— ცხრა თუმანი, უპასუხეს.
— ათი კვერცხი 90 მანეთი?
— დიახ!

„მაშ მომეცით კიდევ ათი. ქვეყანა ეს ყოფილა. ჩვენში 10 ცალი კვერცხი 2500 მანეთი ღირს!...“ ასეთი განსხვავების შემდეგ რაღა გასაკვირი იყო თუ ისენი არაფერს უშვებდნენ შეუქნათ, ამას დაუმატეთ ურიცხვი „წითელ არმიელის ცოლები“, და აუარება რუსეთიდან ჩამოსული „დელეგატები“, რომლებსაც რის გატანაც კი შეეძლოთ გაქონდათ. ამის შემდეგ თქვენ ადვილათ წარმოიდგენთ თუ რა კვალს დააჩენდნენ ბაქოს. მაგრამ ყოველივე ეს უმნიშვნელო წვრილობა იმასთან შედარებით, რაც „წითელ“ ახერხეიჯანს თავს დაატყდა შემდეგ რევიზიციების“ თუ სხვა კომუნისტური სიკეთის სახით.

ამაზე შემდეგ ვექნება საუბარი.
რ. კაკაბაძე

საბჭოთა რუსეთი.

ბოლშევიკების სავაჭრო საქმეები. ბოლშევიკებმა მიუხედავად დიდი სურვილისა ვერ მოახერხეს ნორმალური სავაჭრო ურთიერთობის დამ-

კარება დასავლეთ-ევროპის მწიფოებთან და შეტდნენ შემთხვევითი სავაჭრო ოპერაციებს.

თუ პოლიტიკური მოსაზრებები ხელს უშლიდნენ ევროპის სახელმწიფოებს სავაჭრო ურთიერთობა დამყარებათ. საბჭოთა რუსეთთან კერძო კაპიტალისტები არა თუ მზად არიან რუსეთთან ივაქრონ, არამედ იძულებულიც ხდებიან ამ გზას დაადგენ ექსპორტის კრიზისი, რომელიც მეტად დიდია იმ ქვეყნებში, სადაც ვალიუტა ცოტათი თუ ბევრათ ურყევ მდგომარეობაშია, აიძულებს ამ სახელმწიფოებს გაასაღონ თავისი საქონელი რომელიმე ბაზარზე. ამ პოლიტიკით ხელმძღვანელობდა ინგლისი საბჭოთა მთავრობის მიმართ. ამიფვე არის გამოწვეული ინგლისის მიერ რებრესიებზე უარის თქმა იმ შემთხვევაშიც, თუ გერმანიამ ევროპის ხელშეკრულებით დაკისრებული მოვალეობა არ შესრულა, იგივე ფაქტორები მოქმედებენ შვეიცარიაში, შვეიცარიაში და შვედეთში შტატებში.

ამის გამო გასაკვირი არაფერი არის, რომ დასავლეთ ევროპის კაპიტალისტები ვაჭრობას აწარმოებენ რუსეთთან.

ასეთ ვაჭრობას აწარმოებენ მაგალითად შვეციის ფორმები. ეს ვაჭრობა შვეციისათვის ორნაირ სარგებლობას წარმოადგენს შვეციის მრეწველობას საშვალეზე ეძლევა გაასაღოს ზოგიერთი ისეთი საქონელი, რომელიც შვეციის კრონასა და სხვა სახელმწიფოების ვალიუტის შორის არსებულ სხვა და სხვაობის გამო, არ შეუძლია გაიტანოს, არც გერმანიამ და არც სხვა რომელიმე სახელმწიფომ. ამას გარდა შვეციის ფიქმებმა, პირობის თანახმად უნდა მიიღონ საქონელის ფასათ ან შვეციის კრონები, ან იმავე ღირებულების რუსეთის ოქრო.

რუსეთისათვის ეს სავაჭრო ოპერაციები შვეციისთან ნაკლებათ სასარგებლოა. როგორც მოსალოდნელი იყო საბჭოთა მთავრობა შვეციის საქონელში აძლევს არა ნედლ მასალას, რომელიც რუსეთში არც ისე მრავლათ მოიპოვება გასატანად დამზადებულთ, როგორც კომუნისტი ეკონომისტები სწერენ, არამედ ოქროთი ან შვეციის ვალიუტით.

რაც შეეხება ვალიუტას, — ეს ბოლშევიკებმა ბაზარზე უნდა შეიძინონ ან ოქროს საფასურით ან სხვა სარგებლიან ქალაღდების და თამასუქების გაცემით. სარგებლიან ქალაღდების გაყდვა ნიშნავს შემოსავლის ნაწილის გაყდავს. უწინ რუსეთის კაპიტალისტების შეძენილი ქონდათ უცხოეთის სარგებლიანი ქალაღდები და იღებდნენ ამ ქალაღდებზე შემოსავალს. ამის გამო რუსეთი არა თუ იხდიდა სხვა ქვეყნებში, არამედ თვით იღებდა სხვა ქვეყნებიდან. რუსეთის სარგებლიანი ქალაღდების უცხოელების ხელში გადასვლა გამოიწვევს მომავალში რუსეთის სავაჭრო ბალანსის გაუარესებას.

ვალდებულება, რომელიც ბოლშევიკებმა თავის თავზე მიიღეს—ოქროთი გადახდა საქონლის ფასის, გამოიწვევს რუსეთის დარჩენილ ოქროს დატაცებას, ვაჭრობას.

საბჭოთა მთავრობა დროებითი სარგებლობას ყიდულობს რუსეთის მომავალი საბოლოო გაღარიბების სარგზე.

„მოპარული წმინდანები“. იაროსლავის ახლო სოფ. ვოსკრესენსკოვში განსწეს. წმ. სილიბისტრო ობნორელის საფლავი, რომ-

გოიცი ცარიელი აღმოჩნდა. საფლავში ნახეს ნაფლავები და ნიკოლოზის მანეთიანები.

გლეხები მეტად აღელვებული იყვნენ და ამბობდნენ „ბოლშევიკებმა წმინდანი მოიპარესო“.

სხვა და სხვა ამ უკვირის საბერძნეთი.

ლიონი, 27 ნოემბ. ათინის მთავრობამ მანიფესტით მიმართა საბერძნეთის ხალხს, რამეშიც მოუწოდებს მათ პლემბიტის საშუალებით, გამოსთქვან თავიანთი დამოკიდებულება მეფე კონსტანტინეს მიმართ. ვახ. „ტანი“ სწერს, რომ საბერძნეთის ახალი მთავრობა განავრძნობს იმ პოლიტიკას, როგორსაც ადგა 1917 წელს მეფე კონსტანტინეს მიერ შედგენილი უკანასკნელ მინისტრთა კაბინეტი. ამიტომ ეს ახალი მთავრობა არ სთვლის თავის თავს მოვალეთ შეასრულოს ვენიზელოსის კაბინეტის ვალდებულებები. საბერძნეთის მეფის მოადგილე.

ლიონი, 28 ნოემბ. საბერძნეთის მეფის მოადგილე ბუქარესტიდან შეეცარიაში გაემგზავრა.

სტამბოლელი ბერძნები. ლიონი, 28 ნოემბერი. იტყობინებინ, რომ სტამბოლელ ბერძნებმა ჯვარზე შეფიცეს თავის ერთგულებაში ვენიზელოსს.

ლონდონის თათბირი. ლონდონი. 28 ნოემბ. სავარგო საქმეთა მინისტრების პირველი თათბირი მოხდა ხუთშაბათს დღის 4 საათზე. თათბირს დაესწრნენ: კამბონი, ბერტლო, ბონარ-ლოუ და კერ-ზონი. თათბირი ძალიან მოსურნე იყო შეთანხმების მიღწევისა. „პტი პარიზინა“ მოყავს ლეივის გაიცხადება ამ თათბირის შესახებ. თურქე ლეივი ჩასულა ლონდონში არა მარტო საბერძნეთის მდგომარეობის გამოსაკვებად, არამედ სხვა დიდ საქირო კითხვების გასარჩევადც, რომელშიაც დანტერვებულა იარივე მხრე.

ლეივი იტყობინება, ორივე პრემიერები, მოსურნე არიან შეუთანხმდნენ იტალიის წარმომადგენელს გრაფ სფორცას, რომელიც უკვე მოვიდა რომიდან. საფრანგეთის დინგლისის შეხედულებანი საბერძნეთის საკითხზე სხვა და სხვა. „პტი პარიზინა“ სწერს, რომ ლიონი ჯორჯმა წამოაყენა მთელი რიგი დებულებებისა, რომლის საშუალებითაც ის უცდის რა სასარგებლო მომენტს, ცდილობს განახორციელოს თავისი ზრახვანი.

რუსეთ-პოლონეთის ხელშეკრულების ხელის მოწერა. ლიონი, 28 ნოემბერი. საფრანგეთის პრესა იტყობინება, რომ თავად საპეგამ გაუგზავნა რადიო ჩიჩერინს, რათა მან დანიშნოს დღე რუსეთ-პოლონეთის საზავო ხელშეკრულების ხელის მოსაწერად.

ორგეშის ბრძანება. ნაუენი, 27 ნოემბ. მიუნხენში გამოქვეყნდა გერმანელ მონარქისტების ორგანიზაციის ორგეშის საიდუმლო ბრძანება, სადაც ნათქვამია, რომ კო-

მუნისტების აჯანყებისას დახვრიტონ სოცილისტებ და ჩამოახრჩონ ებრაელები. არაერთარ შებრალებას ებრაელებისადმი ადგილი არ ექნებაო ნათქვამია ბრძანებაში.

ებრაელების მდგომარეობა რუმინიაში. ნაუენი, 27 ნოემბ. რუმინიის მთავრობა ებრაელებისადმი არაერთარ ნაციონალურ უფლებებსარ სცნობს. ჩერნოვიცის უნივერსიტეტში შესწავლა ებრაელ ენაზე ლექციები კითხვა.

ჯარისკაცთა დამხმარე კომიტეტი.

30 ნოემბერს სალამოს მოხდა კრება ჯარისკაცთა დამხმარე ბათომის კომიტეტისა. მ. მ. მნდოიანცის თავმჯდომარეობით დაესწრო 14 წევრი და მთავარ კომიტეტის რწმუნებული თბილისიდან სერგი მაქსიმეს ძე ყორჯოლიანი, რომელმაც გააცნო სხდომას მიზნები ფრონტის კომიტეტის საზოგადოთ და საშუალებანი, რომელსაც ის მიმართავს ხოლმე ამ მიზნებს განსახორციელებლად.

თბილისში, არსებობს ის ორი ორგანიზაცია: თავდაცვის ფრონტის კომიტეტი და ფრონტის დამხმარე კომიტეტი. პირველს თავმჯდომარეობს აკ. ზ. ჩხენკელი, მეორეს ის (სერ. ყორჯოლიანი).

პირველი აგროგებს თანხას თავდაცვის გასამდიერებლად, მეორე აგროგებს ნაფთებს, თეთრეულს, სხვა და სხვა საჩუქრებს და ფულებს ჯარისკაცთათვის, რომ მისცეს ამით ის, რაც არ ეძლევათ მთავრობასაგან. ამით ჩვენ ვქმნით კავშირს ფრონტსა და ზურგს შორის კომიტეტი წინასწარ ამზადებს საზოგადოების აზრს შემოწირულებისათვის განცხადებით, პლაკატებით და სხვა. დანიშნულ დღეს ეწევა მუშაობას ნივთებისა თუ ფულების შესაგროვებლად.

ბათომის კომიტეტიც საქიროა ამ გზას დაადგეს და კავშირი დაიჭიროს თბილისის მთავარ კომიტეტთან, რომ ვაკოდეთ საით რა საჩუქრები იგზავნება და სხვა.

კრებამ სიამოვნებით მოისმინა სერ. ყორჯოლიანის მოხსენება და სურვილი გამოსთქვა იმუშაონ ნაჩვენები გზით.

შემდეგ არჩეულ იქნენ სექციათა თავმჯდომარეები: ნივთების შემგროვებელთა სექციაში: ნ. ა. საბაგვი, ფულებისა: ვ. ა. მატევიჩი და წარმოდგენათა და ლექციებისა: ბ. რელიგიონი.

ესენი შეიკრიბებიან 1 დეკემბერს 1 საათზე მუშაობას გვემის შესადგენად.

ნივთებისა და ფულების შემგროვება გადაწყდა მოხდეს 10—20 დეკემბრამდე.

კომიტეტში დამატებით მოიწვევენ სახალხო სახლის და სახალხო უნივერსიტეტის წარმომადგენელთ.

სე—ლი.

ბათომის მუშათა მაგიდა.

ბათომის მუშათა მაგიდამ შემდგის წინადადებით, მიმართა ბათომის პროფ. კავშირთა ცენტრალურ საბჭოს:

ბათომის მუშათა მაგიდა გამოდის რა იმ მოსაზრებიდგან, რომ მის მოვალეობას შეადგენს მუშა-მოსამსახურეთათვის სურსათ-სანოვავის მიწოდება, რისთვისაც უცილებლათ საქიროა მჭიდრო კავშირის ქონება ერთი მხრით მაგიდასი და მეორე მხრით მუშათა ორგანოებს შორის, მაგიდას აუტლებელ საქიროთ მიანია მუშათა მაგიდასთან დაარსდეს კომასია მუშათა ორგანოების წარმომადგენლებისაგან.

კომისიის დანიშნულება იქნება შემდგვი:

გამორკვევა იმის, თუ რა სანოვავე უფრო შესაძლებელია მუშა-მოსამსახურებს, მათი ხელშეწყობით განაწილება.

ხურებს, მათი ხელშეწყობით განაწილება.

ამისათვის მაგიდა სთხოვს საბჭოს გამოყოს მუშათა ორგანოებიდგან ორი პირი, რომლებიც, ვინაიდან საშუაო ბევრი ექნებოთ და სხვა მოვალეობიდან განთავისუფლებულ უნდა იქნა მაგიდიდან მაიღებენ ჯამაგირს. ცნობისათვის გატყობინებთ რომ თითო მათგანს ჯამაგირი დაენიშნება თვეში 7.200 მან. და სურსათ-სანოვავეს მიიღებენ იმ ფასებში, რა ფასებშიაც სახელმწიფო მოსამსახურებს ეძლევათ.

კანდიდატების წამოყენების დროს გათხოვთ იქანიოთ მხედველობაში მათი კომერციული გამოცდილება.

30 ნოემბერს შრომის ბირთაში გამოცხადდა 32 უმუშევარი (18 მამაკაცი და 14 დედაკაცი), კვლავ ჩაეწერა 9 უმუშევარი (8 მამაკაცი და 1 ქალი) 1 საშაქარლამოში მომუშავე, 1 მღებავი, 1 შავი მუშა, 2 შარაველი, 1, შარაველი ქალი, 1 მრეცხავი, 2 კანცელარის მოხელე.

სარედაქციო კოლეგია.

ნ. ა. გაგუკალიძის სირკი. ხუთშაბათს 2 დეკემბერს დიდი წარმოუდგენს მონაწილეობას იღებს საუკეთესო ძალები. ზიდაოვან ორი წყვილი 1 ზაგორუკო — მუშის წინააღმდეგ. 2 სანდაროვი — მურომეცის წინააღმდეგ. ანონსი ამ დღეებში გაიმართება წითელი ნიღბის გენეფისი კვირას 5 დეკემბერს დღისით ბავუბის დილა.

განცხადება გვაქს პატივი ვაცნობთ ბათომის პატივცემულ საზოგადოებას, რომ ჩვენ მმ. აბულაძეებმა გავხსენით სასადილო ნორიაში, ასათიანის და შებელევის მოსახვევში 19—20 საღაც მზადდება იმერული საჭმელები. და აგრეთვე იშოვება ღვინო და მაგარი სასმელები. ყველაფერი ხელ-მი საწვდენათ და ზომიერ ფასებში. საქმელ ებს ამზადებს იგივე ცნობილი შარაველი კოსტა აბულაძე. პატივისცემით ანტონ აბულაძე.

სამაგრო სახლი კავკასიური ნატურალური კონიაკი ვაჭრობა ბითუმით, ზოქვებით და ბოთლობით. ვურის დმონი „რეკორდი“ საუკეთესოდ გაწმენილი „სავალის“ აპარატებით მურქმნის არაქი. ხილის არაქი („პაპა“) ახლად დამზადებული ახალი ლეინიდან. სიყალბის და მიბაძვის თავიდან ასაცილებლათ ფირმა სთხოვს ყველა მომხმარებელთ, მოითხოვონ ბოთლები, რომლებზეც ქარხნის ბეჭედი პრობაზე მიავლია.